

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ»

Компонента освітньої програми – **вибіркова** (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Галузь знань	01 Освіта
Рівень вищої освіти	другий магістерський
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Герегова Світлана Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України http://www.histukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data[3030][caf_pers_id]=457&commands[3030]=item
Контактний тел.	+380506713377
E-mail:	s.geregova@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8486 .
Консультації	Понеділок з 13.00 до 14.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона та збереження матеріальної і нематеріальної культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань як державних інституцій, так і спільноти будь-якої цивілізованої країни світу, адже виступає вагомим чинником ідентифікації нації. Це питання актуалізувалося для України після початку повномасштабного вторгнення росії в її кордони, коли з метою стирання української ідентичності держава-агресорка знищує унікальні пам'ятки національної культури, культурно-мистецькі установи, освітні заклади, що покликані формувати світогляд та громадянську позицію молодого покоління України.

Навчальна дисципліна *спрямована* на формування у здобувачів вищої освіти знань про пам'ятки матеріальної та нематеріальної культурної спадщини України, актуальні проблеми їх функціонування, охорони та збереження; розуміння місця української культурної спадщини у світовій скарбниці культури, зокрема пам'яток, які увійшли до найпрестижнішого Списку людства – Списку Всесвітньої Спадщини ЮНЕСКО, серед яких – Резиденція митрополитів Буковини і Далмації (2011), де розташований головний корпус ЧНУ імені Юрія Федьковича.

Дисципліна сприятиме розвитку у здобувачів ерудиції та вихованню поваги до спадщини українського народу. Крім цього, вона залучає людину до розуміння цінностей інших культур в межах толерантної установки, зорієнтованої на

міжкультурне спілкування, що допомагає краще досягнути власні культурні цінності у контексті європейської та світової культур.

Дана дисципліна відіграє вагомий *роль у структурі професійної підготовки майбутніх фахівців*: здобувач набуває певних навичок для здійснення подальшої професійної діяльності як учителя історії та наставника учнівської молоді; позитивно впливає на вирішення проблеми шанобливого ставлення молодого покоління до культурних матеріальних і духовних цінностей українського народу, спрямованого як проти вандалізму всередині держави, так і задля участі молоді у створенні та реалізації програм відновлення пам'яток культури, знищених державою-агресоркою під час російсько-української війни.

Мета курсу: ознайомити здобувачів вищої освіти з культурними цінностями та культурною спадщиною України, зокрема й представленою у Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО; вивчити основні нормативні документи, які регулюють охорону і збереження культурних надбань в Україні та світі; ознайомитись із міжнародним досвідом та сучасними стратегіями у сфері збереження культурної спадщини; навчити використанню кращих надбань української культури у суспільному житті, сприяти формуванню національної свідомості молодого покоління, формуванню спільної історичної пам'яті.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Лекційні заняття

МОДУЛЬ 1. Культурні цінності та культурна спадщина: історичний та нормативний аспекти	
Тема 1	Понятійно-термінологічний апарат курсу. Класифікація об'єктів культурної спадщини.
Тема 2	Формування традицій збереження пам'яток історії та культури на українських землях (XIX – XX ст.).
Тема 3	Державний реєстр нерухомих пам'яток як основа для охорони та збереження історико-культурної спадщини в Україні
Тема 4	Нормативно-правове забезпечення галузі охорони культурної спадщини в Україні
Тема 5	Стан пам'яток культурної спадщини в Україні: проблема захисту та відновлення пошкоджених під час російсько-української війни.
МОДУЛЬ 2. Міжнародний досвід збереження культурної спадщини. Об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні.	
Тема 6	Структура міжнародних організацій у галузі охорони пам'яток історії та культури
Тема 7	Співробітництво України і ЮНЕСКО у сфері охорони культурної спадщини.
Тема 8	Визнання культурної та природної спадщини України у світі: об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні
Тема 9	Репрезентація нематеріальної культурної спадщини України у Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

Тема 10	Резиденція митрополитів Буковини і Далмації як об'єкт всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (нині - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (2011))
Семінарські заняття	
Тема 1	Архівні, музейні та бібліотечні фонди України як джерельна база для дослідження пам'яток історії та культури
Тема 2	Україна та ЮНЕСКО: популяризація культурної спадщини, роль та значення в системі охорони пам'яток
Тема 3	Пошкоджені або знищені пам'ятки культури в Україні під час російсько-української війни: проблема збереження та відновлення.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студенто-центрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких:

щодо навчальних лекцій: традиційна, проблемна, лекція-візуалізація; щодо семінарських занять: опитування, виступи, презентації; щодо самостійної роботи: пошуково-дослідницька робота (ІНДЗ) з обов'язковим захистом, есе з відповідної тематики тощо.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: аудиторні письмові роботи; захист проєктів (індивідуальні; дослідницько-творчі); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; виступи на наукових заходах (конференціях)

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання. Письмові роботи студентів повинні містити оригінальні дослідження чи міркування з обов'язковими висновками.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plah-i-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- ☐ Закон України «Про культуру». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>
- ☐ Закон України «Про охорону культурної спадщини». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>
- ☐ Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини ЮНЕСКО: міжнар. док. від 16.11.1972. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_089#Text
- ☐ Конвенція про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_186
- ☐ Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_226
- ☐ Офіційний веб-сайт Українського центру культурних досліджень URL: <http://culturalstudies.in.ua/>
- ☐ Офіційний веб-сайт Міністерства культури України. URL: <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/index>
- ☐ Офіційний сайт ЮНЕСКО. URL: <http://whc.unesco.org>
- ☐ Офіційний список Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. URL: <http://whc.unesco.org/pg.cfm?cid=31&l=en&&mode=table&&order=region>
- ☐ Положення про Державний реєстр національного культурного надбання, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-92-%D0%>
- ☐ Попередній список культурних і природних об'єктів України, що пропонуються включити до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. URL: <http://whc.unesco.org/en/statesparties/ua>